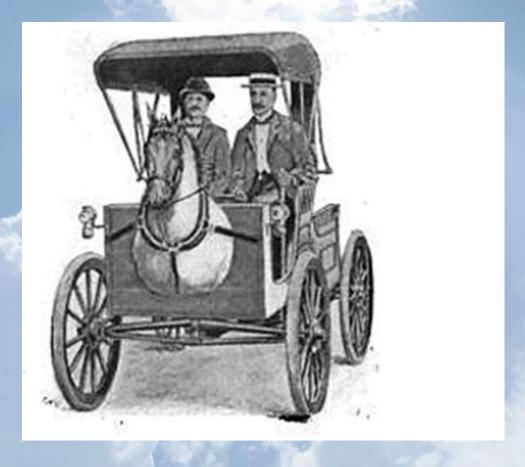

Ing. Pavel Náplava
Centrum znalostního managementu, K13393
ČVUT FEL, Praha
9.5.2011

Agenda

- Ekonomika cloudu
- "Accounting" využívání cloudu

Syndrom provozu bez koní

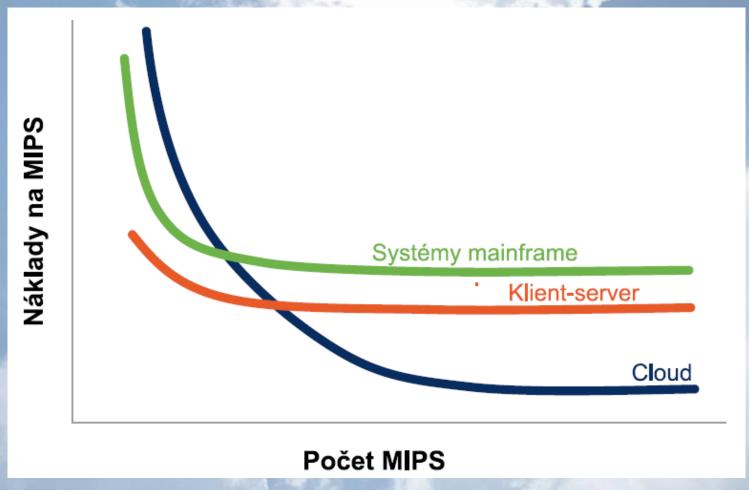
Všechno tady již bylo

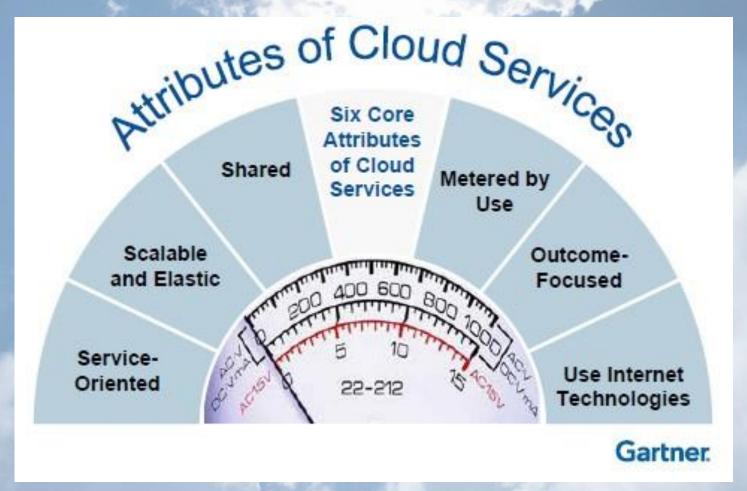
Trocha historie neuškodí

Ekonomická Obchodní Technologie model stránka Centralizované Optimalizováno Vysoké prvotní Systémy výpočetní a úložné z hlediska náklady z důvodu investic do hardwaru mainframe prostředky efektivity z důvodu Tencí klienti vysokých nákladů a softwaru Počítače a servery Optimalizováno pro distribuované Trvalá licence na Technologie z hlediska flexibility operační systém výpočetní klient-server z důvodu nízkých technologie, a aplikační software nákladů úložiště atd. Rozsáhlá datová Flexibilita z hlediska Řádově lepší centra, možnost průběžných Cloud efektivita škálování, plateb a pouze za běžně dostupný a flexibilita využívané služby hardware, zařízení

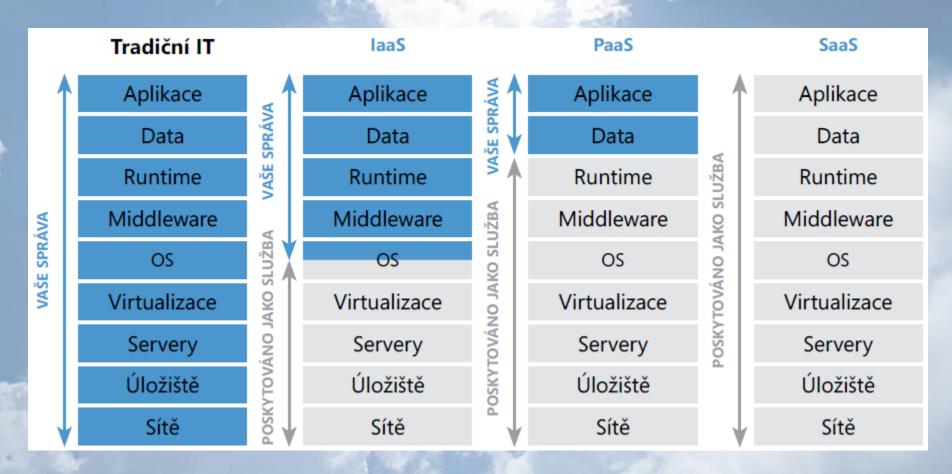
Možné úspory z využívání?

Cloud dle Gartnera

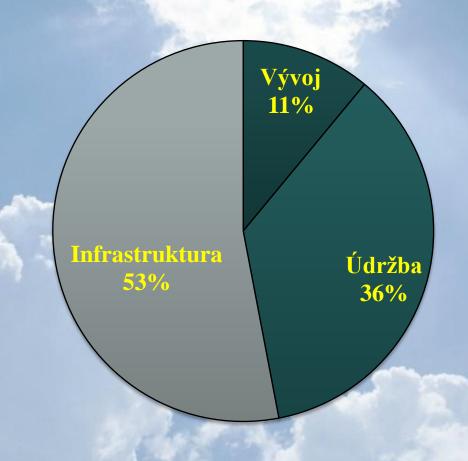
Typy Cloudových řešení

ROI, TCO a další ukazatele

- Pravidlo "peníze až na prvním místě" platí vždy a pro libovolnou oblast.
- Základní rozpor: IT nechce peníze řešit, zatímco finance nechápou, proč se musí neustále na IT tolik utrácet.
- Naučme se jako IT používat vhodné ukazatele:
- TCO Total Cost of Ownership.
  - Víme, co všechno sem patří?
- ROI Return On Investment (popř. NPV a další).
  - Umíme spočítat co nám investice přinese?

Výchozí předpoklad – výdaje na IT

Jak je to s vývojem?

- Lze vyčíslit rozdíly mezi vývojem aplikací pro cloud a on-premise aplikací?
  - Začínající x zkušení vývojáři.
  - Náklady na vývojové prostředí vývoj, test,...
  - Zaběhlá firma (malá x velká) x startup.
  - Existující aplikace x nová aplikace.
    - ⇒ náklady na migraci dat do cloudu.
  - Rychlost uvedení aplikace.
- Má tedy smysl se na tuto oblast zaměřovat?
  - S postupným rozšiřováním to již nikoho zajímat nebude!

A co podpora?

- Víme co všechno se za slovem podpora skrývá?
- Jakou roli ve firmě IT hraje?
- S příchodem cloudu se mění stávající paradigma fungování a chápání IT.
- Tlak ze strany finančních ředitelů (CFO).
  - Náklady na IT.
  - Plánování?
- Strach o vlastní práci při využívání cloudu.
- Orientace na rozvoj a kreativní práci (konečně©)!!!

Infrastruktura až na konec?

- Pořízení infrastruktury.
  - SW, HW.
  - Patří sem i údržba?
  - Co třeba carepacky na servery, případně stanice?
  - Anebo SW maintenance.
- Provoz infrastruktury
  - Náklady na energie.
  - Náklady na zabezpečení.
  - Nájmy, klimatizace, ekologické a další poplatky.
- Co se stávající infrastrukturou při přechodu na cloud?

Priority IT a byznysu pro letošní rok

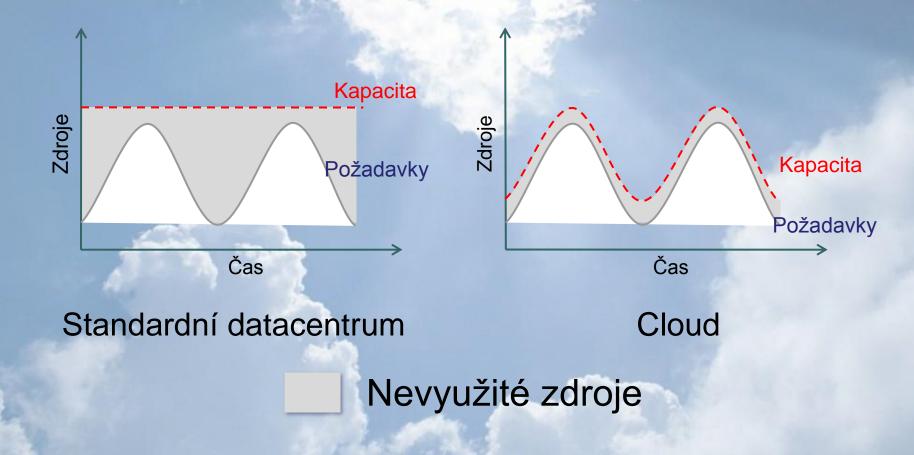
10 HLAVNÍCH PRIORIT PRO BYZNYS
1. zvýšení růstu firmy
2. získání si nových a udržení dosavadních zákazníků
3. dedukování nákladů firmy
4. vytváření nových produktů a služeb (inovace)
5. zlepšení byznys procesů
6. implementace a aktualizace byznys aplikací
7. vylepšení technické infrastruktury
8. zvýšení efektivity firmy
9. zlepšení operací
10. zvýšení bezpečnosti a snížení rizik

Zdroj: Gartner, leden 2011

Dodavatelé a poskytovatelé cloudů

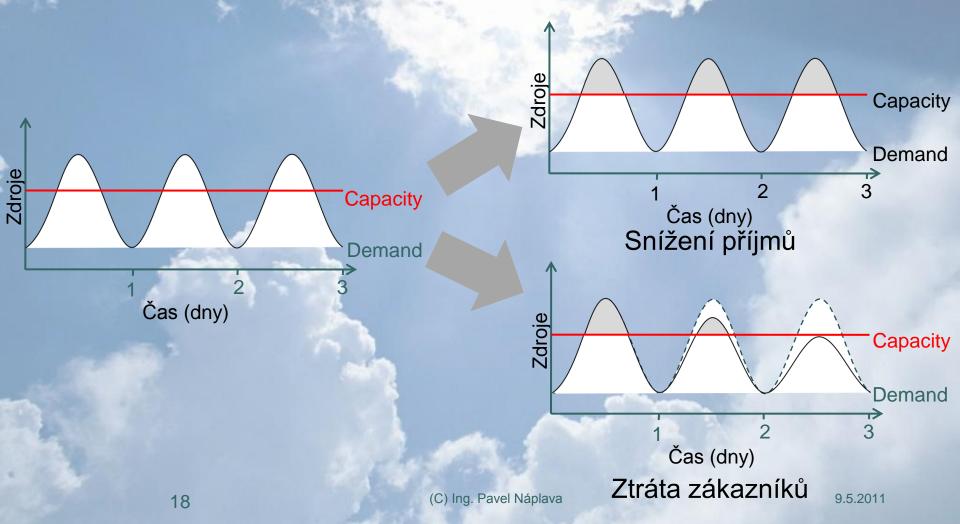
Připomeňme změny struktury

Náklady na "pořízení" cloudu?

- Dále se zabýváme jen veřejným cloudem!
- Veškeré pořizovací výdaje nese poskytovatel:
  - Ceny nákupu HW a SW za "jiné" peníze.
  - Náklady na energii výrazně nižší (i díky geografickému rozložení datacenter).
  - Datacentra v "ekonomicky" výhodných umístěních.
  - Mzdové náklady na podporu výrazně efektivnější (jedna osoba může místo cca. 140 serverů spravovat až tisíce).
- Zákazník přesouvá své výdaje z CAPEXu do OPEXu.
  - To se ve většině případů líbí jak CFO, tak i CEO.

Připomeňme změny využívání

Náklady na využívání cloudu?

- Hlavní náklady založené na principu fungování cloudu:
  - Proměnlivost využívání (výkonu).
  - Odolnost vůči nahodilostem a nejistotám.
  - Sdílená infrastruktura snižuje náklady jednotlivce na provoz.
- Získané doplňkové benefity (nulové!).
  - Jednoduchá dostupnost služeb po celém světě (existují výjimky).
  - Samoobslužnost.
- Problém jak CFO vysvětlit variabilitu nákladů při plánování.

Co se tedy v cloudu počítá?

- Výpočetní výkon (virtuální počítač, využití procesoru).
- Kapacita dat (soubory, databáze).
- Přenosové pásmo (odeslaná, přijatá data).
- Případně další služby (např. AppFabric u Azure, EC monitoring a další elastické služby u Amazonu).
- V pozadí jsou skryté náklady na:
  - SLA
  - Bezpečnost

Model Microsoft Azure I

Windows Azure

- Compute dle typu instance od \$0.05/hod až po \$0.96/hod
- Storage \$0.15 za GB/měsíc + \$0.01 za 10000 transakcí
- Contend Delievery network (CDN) \$0.15 \$0.20 za GB mezi lokacemi + \$0.01 za 10000 transakcí

SQL Azure

- Web Edition \$9.99 za 1 GB/měsíc, \$49.95 za 5 GB/měsíc
- Business Edition \$99.99 za 10GB/měsíc \$499.95 za 50GB/měsíc

Model Microsoft Azure II

- Windows Azure AppFabric
  - Access Control do roku 2012 se neúčtuje (\$1.99 za 100000 transakcí).
  - Service Bus \$3.99 za každý přístup, \$9.95 za balíček 5 spojení až po \$995 za balíček 500 spojení.
  - Caching od \$45 za 128 MB cache až po \$325 za 4GB cache.
- Data Transfer
  - Severní Amerika a Evropa \$0.10 za GB/in, \$15 za GB/out.
  - Asie, Pacific \$0.10 za GB/in, \$20 za GB/out.

Model Amazon Elastic Cloud (EC2)

- On-Demand Instances
  - Linux/UNIX od \$0.095/hod po \$2.28/hod.
  - Windows od \$0.12/hod po \$2.48.
  - Vyšší škála Hi-Memory, Hi-CPU instance v US i Cluster a GPU instance.
- Reserved Instances
  - Možnost předplacení na 1 rok a 3 roky
  - Příklad Small instance:
    - \$227/rok nebo \$350/3roky $\Rightarrow$ \$0.04/hod (Linux) a \$0.06/hod (Windows).

Model Amazon Elastic Cloud (EC2)

- Spot Instances (nevyužité instance)
  - Linux/UNIX od \$0.038/hod po \$1.112/hod
  - Windows od \$0.068/hod po \$1.534
- Datové přenosy
  - Data in \$0.100/GB
  - Data out: \$0 za první 1GB/měsíc, od \$0.150 do 10 TB/měsíc až po \$0.080 nad 150TB/měsíc.
- Elastic Block Store \$0.11 za 1 GB/provision storage +
   \$0.11 za 1 milion I/O požadavků. Variantně Amazon S3.
- Elastické služby (IP, Load Ballancing) \$0.01 za 1 GB in/out.

9.5.2011

Model Googel Apps Engine

- Vytížení CPU \$0.10 za CPU/hod.
- Uložená data \$0.15 za 1 GB/měsíc.
- High replication Storage \$0.45 za 1GB/měsíc.
- Odchozí šířka pásma \$0.12 za 1 GB.
- Příchozí šířka pásma \$0.10 za 1GB.
- Aplikací zaslaný email \$0.00001 za příjemce.
- Aktivní instance \$0.30 za den běhu.

Rozdílnost technologií

- Různé rychlosti komunikace uvnitř cloudů.
  - Nabízeno zdarma.
- Různé způsoby vytěžování instancí pro různé konfigurace (využití zdrojů při volné instanci).
  - Zvláště u specializovaných dodavatelů je lepší (Rackspace).
- Liší se výkonnost ukládání a čtení dat.
- Každý provider je lepší jen v něčem. Žádný není nejlepší ve všech parametrech.

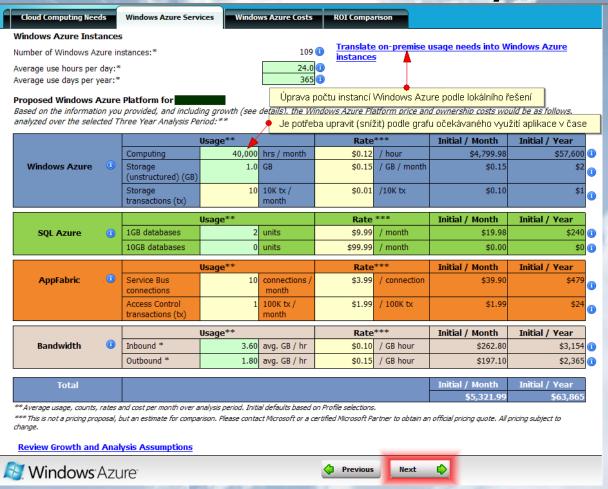
Na co zaměřit při vyčíslování

- Nejvýznamnější položkou je Compute
  - Počítá se čas od deploymentu aplikace
    - Rozdíl u Google (hodinové vytížení), jinde (doba trvání).
    - Pozor na počítání času jak se počítá hodina, zda pevně stanovená nebo plovoucí.
    - Spotřeba i když je instance ve stavu suspend (nelze alokovat jinému uživateli) - Microsoft.
  - I když máme výkonnější instanci, je třeba pamatovat na to, že zdroje, které se využívají jsou sdílené a omezené (I/O, paměť, atd.) ⇒ vliv na výkon!
- Spotřeba zdrojů (úložiště) se počítá průměrem, u DB denně.

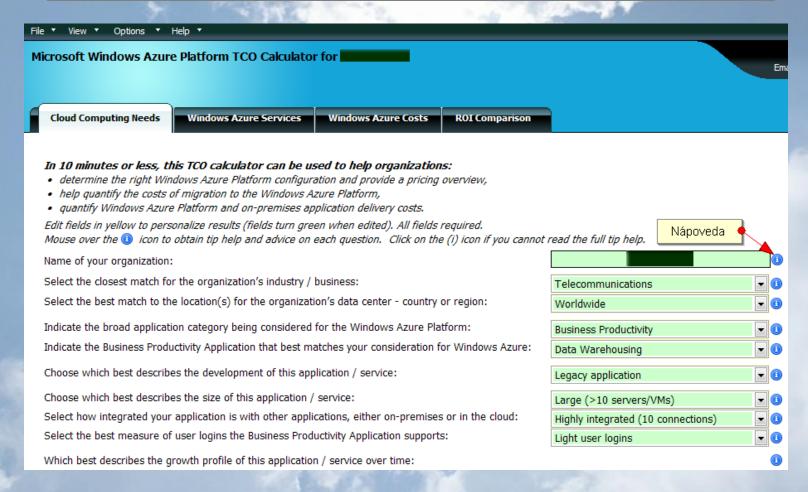
Další aspekty vytěžování cloudů

- Zpracování dat v úložišti:
  - Vytěžování na základě využití CPU pro zpracování operací (Amazon, Google) ⇒ náročnější dotazy stojí víc.
  - Bez ohledu na složitost (Microsoft).
- Pro paralelní a výkonnější aplikace je vhodnější využít více méně výkonných instancí než méně výkonnějších.
  - Ceny za počet jader jsou proporcionální a nepřináší výhody.
  - Sdílení společných prostředků limituje rychlost.
- Vliv na "spotřebu" má i režie aplikací a vývojové prostředí.
- Účtování mezi různými datacentry je obdobné.
  - Google nabízí automatické mapování dle lokalit, u ostatních je řízeno manuálně.

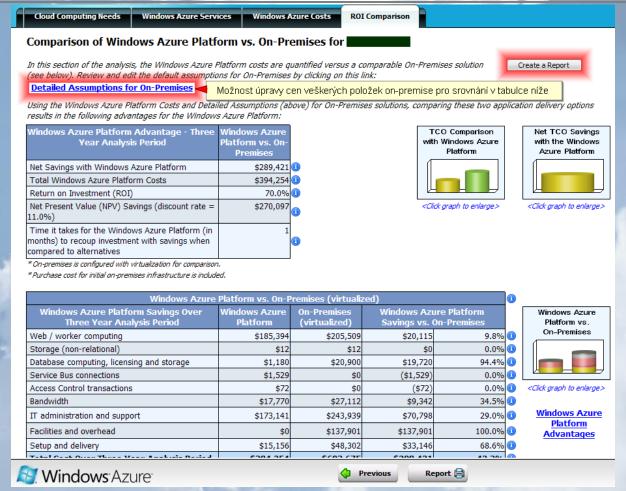
TCO Kalkulátory

Jak určit stávající stav?

Výstup TCO kalkulátoru

Nejčastější nejasnosti

- Jak naplnit konfigurátor?
  - Víme co máme?
  - Umíme využívat toho, co nabízejí standardní nástroje?
  - Rozložení výkonu a využití v průběhu dne/týdne/měsíce.
  - Všechny relevantní náklady na lidi (úklid, správa, ...).
- Typ aplikace
  - Stabilní, rostoucí, očekávané špičky, neočekávané špičky.
- Doporučeno udělat minimálně 2 konfigurace (min.,max.).
- Výstupy kalkulátoru jsou většinou nižší než realita!

(C) Ing. Pavel Náplava

Závěr

- Ekonomika cloudu není jen o ceně!!!
- Abychom mohli srovnávat, měli bychom být schopni popsat a vyhodnotit aktuální stav.
- Někdy je lepší napsat aplikaci úplně novou než upravovat starou.
- Různí poskytovatelé poskytují různé slevy:
  - Vývojářské a jiné balíčky.
  - Noví zákazníci.
- Občas není špatné zkombinovat služby různých poskytovatelů.

Doporučená literatura

- http://blogs.msdn.com/b/vyvojari/archive/2011/02/14/ekniha-ekonomicke-vyhody-vyuzivani-cloudu.aspx
- http://www.pooh.cz/pooh/a.asp?a=2016123
- http://computerworld.cz/analyzy-a-studie/gartnerprioritou-reditelu-it-je-letos-podpora-rustu-43150
- https://roianalyst.alinean.com/microsoft/azure/
- http://www.microsoft.com/windowsazure/offers/popup/ popup.aspx?lang=en&locale=en-US&offer=MS-AZR-0003P

Doporučená literatura

- http://www.microsoft.com/cze/azure/pricing/#Windows
   Azure
- http://www.cs.duke.edu/~angl/papers/imc10cloudcmp.pdf